

ÚŘAD PRO VYNÁLEZY
A OBJEVY

POPIS VYNÁLEZU K AUTORSKÉMU OSVĚDČENÍ

237617

(11)

(B1)

(22) Přihlášeno 19 05 83
(21) PV 3510-83

(51) Int. Cl.⁴

C 03 C 17/42

(40) Zveřejněno 14 12 84

(45) Vydáno 16 02 87

(75)

Autor vynálezu

WÄGNER JAROSLAV, HOŠTÄLKOVÄ

(54) Způsob dekorování užitkových předmětů, zvláště skleněných vánočních ozdob

Užitkové předměty, zvláště skleněné vánoční ozdoby kulovitého nebo podobného tvaru s oddělitelnou stopkou se podle vynálezu dekorují tak, že nejprve se předmět pokryje kresbou provedenou z jedné nebo více anilinových barev, které byly rozpouštěny ve snadno odpařitelném rozpouštědle, např. v lihu. Potom se dekorovaný předmět smočí v leku se stejným rozpouštědlem, v němž byly rozpouštěny anilinové barvy a lak se nechá stéci po oddělitelné stopce, načež se vysuší. Po smočení dekorovaného předmětu v laku prostupuje kresba na povrch laku a při stékání laku vznikají pruhy s plynulou změnou intenzity a odstínu barev. Přitom povrch dekorovaného předmětu si podržuje původní hladkost, jednodílnost a lesk. Při použití různých barev pro základní kresbu vynikají v místech jejich míšení barvy nové. Nový způsob dekorování je snadno mechanizovatelný pomocí stříkacích šablon nebo tisku a vysoušecího tunelu.

Vynález se týká způsobu dekorování užitkových předmětů, zvláště skleněných vámočních ozdob kulovitého nebo podobného tvaru s oddělitelnou stopkou.

Dosud se dekorování užitkových předmětů, především skleněných vámočních ozdob, provádí nanášením barev a laků rozpustných v těkavých i dále schnoucích rozpouštědlech. Nanášení dekoračních barev a laků se provádí ručně štětcem, stříkáním, tiskem, např. podle čs. vynálezů č. 124 555, 131 231 a 183 165, popřípadě lepením různých doplňků. Dále se používá speciálních dekoračních laků, které po smočení vytváří záměrné charakteristické kresby, jako ledový květ apod.

Společnou nevýhodou všech uvedených způsobů dekorování je, že jednotlivé vrstvy barev a laků vytvářejí na dekorovaném předmětu sice slabý, ale přece jen patrný reliéf, který porušuje přírodní hladký a lesklý povrch skleněného předmětu.

Tyto nedostatky odstraňuje způsob dekorování předmětů podle vynálezu, při kterém vznikají nové barevné účinky při zachování hladkosti, jednotlosti a lesku původního skleněného povrchu.

Podstata vynálezu spočívá v tom, že dekorovaný předmět s oddělitelnou stopkou se pokryje kresbou provedenou jednou nebo více anilinovými barvami rozpouštěnými ve snadno odpařitelném rozpouštědle, např. v lihu, načež se dekorovaný předmět smočí v laku se stejným rozpouštědlem, v jakém byly rozpouštěny anilinové barvy a lak se nechá stéci po oddělitelné stopce, načež se dekorovaný předmět vysuší.

Nový způsob dekorování je založen na schopnosti anilinových barev prostupovat ze spodní vrstvy na povrch laku, v němž byl dekorovaný předmět smočen. Přitom povrch dekorovaného předmětu si podržuje původní hladkost a lesk. Při stékání laku vznikají pruhy s plynulou změnou intenzity a odstínu barev. Při použití různých barev vznikají v místech jejich vzájemného míšení barvy nové. Tyto barevné účinky při zachování původního skleněného lesku nelze na tenkostěnném skle dosáhnout žádným dosud známým způsobem výroby.

Lak, v němž se dekorovaný předmět smačí, může být čirý nebo krycí, s výhodou bílý nebo světlý. Kresba provedená na dekorovaném předmětu anilinovými barvami se před smočením v laku nemusí vysušovat. Při dekorování podle tohoto vynálezu se např. postupuje takto: Skleněná baňka kulového tvaru se stopkou se na horní straně protilehlé ke stopce pokryje kresbou provedenou štětcem jednou nebo několika anilinovými barvami rozpouštěnými v lihu. V nejjednodušším případě postačí několik radiálních čar na způsob květu. Asi po 15 minutách sušení při pokojové teplotě se baňka uchopí ze stopku a smočí se krátce v bílém krycím laku rozpouštěném v lihu. Poté se baňka převrátí stopkou dolů a v této poloze se ponechá až do zaschnutí, což podle druhu použitého lihového laku trvá 5 až 15 minut při teplotě 50 °C, při pokojové teplotě přiměřeně déle. Při smočení baňky v laku pronikne lihové rozpouštědlo i do spodní kresby a kresba prostoupí do krycího laku. Při stékání laku ke stopce je kresba částečně strhována, přičemž dochází k míchání barev a vzniku nových barev s plynulými přechody a odstíny. Povrch baňky zůstává po zaschnutí hladký a lesklý, takže vzniká dojem barevného skla.

Nový způsob dekorování lze též velmi snadno úplně zmechanizovat. Při mechanizované výrobě se kresba anilinovými barvami provede nastříkáním přes šablony nebo tiskem a vysušení se provede v ohřívacím tunelu.

PŘEDMĚT VYNÁLEZU

Způsob dekorování užitekových předmětů, zvláště skleněných vánočních ozdob kulovitého nebo podobného tvaru s oddělitelnou stopkou nanášením barev na jejich povrch, vyznačený tím, že dekorovaný předmět s oddělitelnou stopkou se pokryje kresbou jednou nebo více anilínovými barvami rozpuštěnými ve snadno odpařitelném rozpouštědle, např. v lihu, načež se dekorovaný předmět smočí v laku se stejným rozpouštědlem, v jakém byly rozpuštěny anilínové barvy a lak se nechá stéci po oddělitelné stopce, načež se lak vysuší.